Ner. 92. Sobota 22. Kwietnia 1854. Rok Gazecie 44.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLAD.

Monarchya austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Dania. — Rosya. — Księztwa Naddunajskie. — Grecya. — Turcya. — Afryka. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Rzecz urzędowa.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył na najuniżeńsze przedstawienie z d. 16. kwietnia r. b. względem politycznych zamachów w roku 1848 w Galicyi, tudzież względem powstania d. 2. listopada 1848 wydać następujące postanowienie:

„ażeby nie podejmować śledztwa kryminalno-sądowe„go przeciw żadnemu z tych, którzy w r. 1848 okazali „się winnymi zamachów godzących na zdradę Państwa, „jako też i potem wyniklego powstania w listopadzie tegoż „roku we Lwowie“.

Ten *akt* najwyższej *laski*, reskryptem ministeryalnym z d. 18. kwietnia r. b. pod l. 6781 nadesłany, podaje się niniejszem do wiadomości powszechnej.

Z Prezydyum c. k. galicyjskiego apelacyjnego i kryminalnego sądu wyższego.

Lwów, 21. kwietnia 1854.

Eder, m. p.

Hiszpania.

(Dekret gubernatora Barcelony. — Narvaez.)

Madryt, 7. kwietnia. „Gaceta de Madrid“ ogłasza dekret gubernatora Barcelony nakazujący rozbrojenie ludności. Broń ma być oddana w przeciągu 24 godzin, a po upływie tego czasu przedsięweźmie policya rewizye domowe. Burzycieli oddano w ręce sprawiedliwości, a śledztwa sądowe wykażą tendencye przytłumionych niepokojów.

Ambasador hiszpański dla stanów zjednoczonych Ameryki północnej p. de Cueto opuścił Madryt d. 6. b. m. i udał się na swą posadę.

Marszałek Narvaez bawi w Loja, ale w tak niepomyślnym stanie zdrowia, że nie mógł wyjechać do Sewili, gdzie chciał przepędzić wielki tydzień. *(W. Z.)*

Anglia.

(List lorda Seymour względem sekwestru jego ruchomości w Petersburgu.)

Londyn, 12. kwietnia. List lorda Seymour do wydawcy gazety „*Times*“ wyświeca wieści krążące o sekwestrze założonym na ambasadę angielską w Petersburgu w ten sposób:

„Sir! Względem przedmiotu, który przez artykuł gazety „*Times*“ z dnia dzisiejszego zwrócił na siebie uwagę publiczną, upraszam Pana podać do wiadomości swych czytelników, że tu nie o to chodzi, czyli moje w Petersburgu zostawione paki, gdzie są obrazy, sprzęty, książki, bielizna i inne kosztowne przedmioty, będą skonfiskowane, lecz raczej o to, czyli będzie pozwolone przewieźć je parpływem „*Anne M' Alister*, jedynego angielskiego okrętu, który w Kronsztadzie pozostał.

Według najnowszych wiadomości jest już kwestya względem mnie rozstrzygnięta; ale iż sądzę, że ta decyzya zapadła na mylnych zasadach, przeto mam jeszcze nadzieję, że przyjdzie pod powtórne rozpoznanie i rewizyę.

Mam zaszczyt itd. G. H. Seymour“.

(Wiadomości bieżące z Anglii. — Statki kanonierskie. — Sygnały nocne. — Bil o adresach. — Fregata Amphion.)

Londyn, 14. kwietnia. Znaczną liczbę małych paropływów przeistoczono teraz na statki kanonierskie i do przewożenia depesz na morzu bałtyckiem. Pewna firma w Birmingham otrzymała ze strony admiralicyi obstalunek kolorowych sygnałów nocnych wynalazku D. Thomsona, przezco będzie mogła flota nocną porą tak wyraźne jakby we dnie dawać sygnały.

Dzienniki ogłosiły teraz osnowę przedłożonego przez lorda Campbell „bilu przeciw nieupoważnionemu negocyowaniu poddanych angielskich z obcymi władzcami“. Bil ten wspomina o „adresach“ przedkładanych obcym potentatom bez pozwolenia J. M. królowej lub ministerstwa, i wskazuje widocznie na takie dokumenta, jak np. adres trzech kwekrów do Cesarza Mikołaja lub adres Stafforda do Sułtana.

Według depeszy dziennika „H. C.“ osiadła na mieliźnie pod Dragöe angielska fregata parowa „Amphion“ o 34 działach pod kapitanem Key. *(Abbld. W. Z.)*

Francya.

(Wiadomości bieżące z Francyi.)

Paryż, 12. kwietnia. Dzienniki prowincyalne zawierają ciągle liczne szczegółowe wiadomości o pochodzie wojsk, wyprawie okrętów transportowych i uzbrojeniach na lądzie i morzu. Zdaje się, że prócz nadbrzeżnych miast Afryki, Marsylii i Toulonu został także port w Cette koło Montpellier punktem do odpłynięcia okrętów, gdyż według doniesień z Toulonu odpłynęła i ztamtąd fregata „*Pandora*“ dla zawiezienia wojsk do Gallipoli. Fregatę „*Belle Poule*“ zamieniają w Toulonie na magazyn dla eskadry Czarnego morza. Przyspieszają także w tamtejszym porcie robotę dwóch okrętów liniowych. Żaglowa fregata „*Alceste*“ o 50 działach odpłynęła 7go kwietnia z Cherburga do Brestu, zkąd uda się na stacyę Cichego oceanu.

Dziennik „*Patrie*“ pisze: Niektóre gazety donoszą o śmierci podpułkownika Dieu w misyi ze sztabu jeneralnego do Księztw Naddunajskich, i że miał poledz podczas rekognoskowania przed Kalafatem. Pogłoska o tym nieszczęśliwym wypadku obiegała w Konstantynopolu i Marsylii, a nawet mówiono, że namienione rekognoskowanie było przedsięwzięte 30. marca, dniem przed stoczoną pod Kalafatem ważną potyczką. Pogłoski tej nic nie potwierdza, a po dzień 31. marca nic nie wiedziano w Konstantynopolu o wypadkach pod Kalafatem. Nawet gdyby się ten smutny wypadek był istotnie wtedy wydarzył, wiadomość o nim nie mogłaby była już wtedy dojść do Konstantynopola. — Według prywatnej korespondencyi z nad Czarnego morza (27. marca) oznajmił gubernator Suliny, że już usunięto przeszkody na ujściu Dunaju, które żeglugę tamowały, i że żegluga teraz jest zupełnie wolna“.

Paryż, 13. kwietnia. „*Moniteur*“ ogłosił wydany od miast hanzeatyckich zakaz wywożenia artykułów wojennej kontrabandy do państw tych mocarstw, które z sobą wojnę prowadzą i dodaje:

„Rząd francuski spodziewa się, że wszystkie neutralne państwa pójdą za przykładem bacznej przezorności miast hanzeatyckich. Jedynie pod tym warunkiem będą mogły nadmorskie mocarstwa w całej objętości przeprowadzić szlachetne swe postanowienie.

Włochy.

(Dekret urzędowy.)

Florencya, 12. kwietnia. W Liwurnie ogłoszono następujący dekret urzędowy:

Stosownie do uwiadomienia przesłanego od toskańskiego sprawującego interesa w Konstantynopolu, podaje się do wiadomości publicznej, że wysoka Porta, dowiedziawszy się, jako usiłowano wyładować na ląd w Epirze, Tessalii i okręgach pogranicznych broń, amunicyę i materyały wojenne, a nie mogąc wśród obecnych stosunków uważać tych przedmiotów za artykuł handlowy, rozporządziła, ażeby okręta, któreby usiłowały wyładować na ląd podobne przedmioty, konfiskowano wraz z ładunkiem, załogę zaś dotknięto karami przepisanemi prawem ottomańskiem według istniejących traktatów. *(W. Z.)*

(Transport więźniów z Mentone.)

Turyn, 12. kwietnia. Z Nizzy donosi „Avenir“ z d. 9. kwietnia: Wczoraj przybyły tu z Mentone dwa wozy z więźniami; kilku z nich, a między innymi także p. Imbertis, prezydenta trybunału z Monaco wypuszczono na wolność. W Mentone jest stan oblężenia; gwardya narodowa odprowadza przejeżdżających aż nad granicę. Rada gminy ogłosiła się nieustającą; książę Valentinois z Monaco bawi jeszcze w Villafranca, a lekarza jego już uwolniono. W Mentone aresztowała gwardya narodowa 23 osób, z których 11 oddano pod sąd, a 12 wypuszczono. Książę oświadczył, że mu powiedziano, jakoby cała ludność powstała w jego sprawie. Gdy go przywieziono do koszar, rzuciła się gwardya narodowa i ludność na powóz sądząc, że znajdzie w nim proklamacye i inne dokumenta, ale znaleziono tylko worek z pieniędzmi, których nie tknięto. *(W. Z.)*

Niemce.

(Czynność zgromadzenia związkowego.)

Frankfurt n. M. 7. kwietnia. Na wczorajszem posiedzeniu zgromadzenia związkowego przedłożył przynależny komisarz związkowy sprawozdanie tyczące się konstytucyi wolnego miasta Bremy. Austrya złożyła wykaz istniejących w Monarchii kolei żelaznych. — Prusy oznajmiły, że naczelna komenda nad wojskiem związkowem w Frankfurcie została poruczona jenerałowi hr. Waldersee. Potem nastąpiło sprawozdanie wydziału co do oznaczenia pensyi dla kalek oficerów byłej armii szlezwig-holsztyńskiej; zgromadzenie uchwaliło znaczną większością, ażeby tym oficerom i pozostałym po nich rodzinom, którym odjęto przyzwolone w roku 1851 wsparcie, wypłacano od 1. stycznia 1854 aż do dalszego rozporządzenia roczne pensye z kasy matrykularnej. Dalej przedłożono z kolei budżet administracyi związkowej twierdzy Moguncyi w roku 1853 i wydatków na rok 1854. Co do sprzedaży zaś gruntów fortecznych dla zbudowania za te pieniądze nowych koszar postanowiono postarać się o potrzebne w tym względzie instrukcye w przeciągu trzech tygodni. *(Wien. Ztg.)*

Dania.

(Przepisy dla handlu morskiego wydane.)

Kopenhaga, 6. kwietnia. Podług doniesienia dziennika *Times* wydał duński rząd deklaracyę tyczącą się kontrebandy wojennej. Do artykułów podlegających kontrebandzie należą: konie, budulec okrętowy, maź, płyty miedziane, płótno żaglowe, kanafas, konopie, liny itp. prócz węgla kamiennego. Nadto ma być odnowione królewskie rozporządzenie z 4. maja 1803, zabraniające duńskim sternikom i majtkom obeznanym z duńskiemi cieśninami i wodami pełnić służbę na pokładzie okrętów stron walczących. — Komendantom duńskich okrętów strażniczych nakazano zachowywać jak najściślejszą neutralność, protestować przeciw sprowadzaniu zabranych okrętów wojennych lub kupieckich do portów duńskich, jednak niestawiać nigdy zbrojnego oporu i tylko przeciw korsarzom używać przemocy. Duńska linia wodna ma się ciągnąć w odległości jednej mili morskiej od wybrzeża, tylko przy twierdzy Kronborg i pod Glückstadt nad Elbą oznaczono odległość jej na 3000 łokci. — Dzienniki duńskie nierobią aż do 6. zrana żadnej wzmianki ani o tych postanowieniach, ani też o rozporządzeniu co do transportu kontrebandy wojennej na okrętach kupieckich, a o czem dziennik *B. H.* donosi z Helsingör co następuje: Ministeryum finansów poleciło celnej dyrekcyi oeresundzkiej, podczas wojny między Rosyą, Anglią i Francyą zachowywać następujące przepisy co do traktowania okrętów wiozących amunicyę, broń, przybory wojskowe, żywność lub inne materyały wojenne dla walczących mocarstw na Sundzie i w obudwóch Bełtach: 1) Amunicya, broń, przybory wojskowe, żywność lub inne artykuły wojenne na okrętach wojennych są wolne od cła, a okręta od wszelkiej opłaty. 2) To samo ustanawia się dla okrętów transportowych pod eskortą okrętu wojennego lub floty z taką samą banderą. 3) Handlowe zaś okręta, wiozące wspomnione artykuły, niesą wolne od cła, wyjąwszy na przedstawienie przynależnego rządu i wydany skutkiem tego najwyższy rozkaz specyalnego uwolnienia, który jednak uwalnia takie okręta tylko od cła sundowego, nie zaś od opłaty innych, przepisanych należytości. *(Wien. Ztg.)*

Rosya.

(Reskrypta cesarskie.)

I.

Wydany na imię jenerał-adjutanta księcia *Woroncowa*.

Książę Michale synu Symeona! Otrzymawszy doniesienie wasze o oddaniu jenerałowi jazdy Readowi zarządu Kaukazem i dowództwa walecznemi wojskami tam rozlokowanemi, pojmuję zupełnie uczucia z jakiemi opuściliście ten kraj i niemniej jak wy nad tem ubolewając, wiem że tylko ostateczna konieczność mogła wymódz na was rozstać się na czas jakiś, w obecnych okolicznościach, z zawodem, któremu poświęciliście dziewięć lat niezmordowanej działalności, nacechowanej tak wojennemi jak cywilnemi czynami. Użyteczne przedsięwzięcia przez was już dokonane, powinny stać się waszą pociechą; lecz niezważając na pogorszający się stan zdrowia waszego, przygotowaliście jeszcze środki miejscowe dla stawienia czoła rozwijającym się obecnie okolicznościom i skreśliliście doświadczeniem nacechowane instrukcye, które Mnie przekonały, że wszystkie plany wasze zgadzają się z Mojemi zamiarami.

Powtarzając wam wyrażenie Mojej najszczerszej wdzięczności za tak świetne zasługi i przykładne poświęcenie się, życzę Sobie serdecznie, ażebyście po odzyskaniu sił, wrócili wkrótce na Kaukaz dla szczęścia tego kraju i dla dobra ojczyzny.

Pozostaję nazawsze ku wam życzliwy.

Na oryginale Własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano: *„Mikołaj.“*

St. Petersburg, 17. marca 1854. roku.

II.

Wydany na imię jenerał-adjutanta księcia *Gorczakowa*.

Książę Michale synu Dymitrego! Świetnem przejściem Dunaju 11. b. m. uwieńczyliście oręż Rosyjski nową sławą. Wojska, osobiście przez was dowodzone, przeprawiwszy się w trzech punktach na prawy brzeg tej rzeki, wzięły szturmem kilka redut nieprzyjacielskich. Zdziwieni ich szybkim napadem, Turcy pierzchnęli i zostawili nam bez walki, bronione przez załogę piętnaście tysięcy wynoszącą twierdzę Tulczę i Maczyn. Upatrując w tym czynie rękojmię przyszłych zwycięztw nad nieprzyjaciołmi świętej wiary i ojczyzny, polecam wam wyrazić walecznym naszym wojskom i mężnym ich dowódzcom najszczerszą Moją wdzięczność. Przesyłając wam przytem w dowód serdecznej Mojej wdzięczności za chwalebne zasługi wasze, Mój portret ozdobiony brylantami dla noszenia w pętlicy, pozostaję ku wam niezmiennie życzliwy.

St. Petersburg, 21. marca 1854 roku.

Na oryginale Własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano: *„Mikołaj.“*

Petersburg. Czytamy w *Journal de St. Petersburg*: *Konsulat angielski.*

St. Petersburg 1. kwietnia 1854 n. st.

Panie hrabio!

W d. 20. marca b. r. n. st., deputacya osób mających interes w handlu z Rosyą, stawiła się w Londynie u lorda Clarendon, wielko-brytańskiego sekretarza stanu do spraw zagranicznych, by się dowiedzieć o kierunku postępowania, jakiego rząd angielski trzymałby się na przypadek wojny co do tego handlu i co do własności Rosyan w Wielkiej Brytanii, ponieważ ten kierunek postępowania powinien, według nich, oddziałać w większej części na postępowanie rządu Rosyjskiego względem poddanych angielskich, oraz ich własności w Rosyi.

Lord Clarendon odpowiedział, że deputacya niepowinna niewiedzieć, iż wielką liczbę pytań stawiono mu niedawno co do prawa obowiązującego w wypadkach tej natury, i że niemoże dać innej odpowiedzi, jak cytując to, co prawo dziś przepisuje, opierając się na jego powadze prawnej; ale że prosi tych panów, by jak najzupełniej przekonanymi byli, że życzeniem jest najtroskliwszem rządu angielskiego, złagodzić o ile można klęski wojenne i niepowodować strat bezpotrzebnych indywiduom.

Jego Wysokość powiedział oprócz tego, że gdy raz wojna ogłoszoną zostanie, rząd Jej Królewskiej Mości ma zamiar notyfikować, iż okręta rosyjskie w portach angielskich mieć będą sześć tygodni czasu do zabrania ładunku i odpłynięcia, że okręta rosyjskie spotkane na morzu, będą mogły dalej podróż odbywać, jeżeli po zbadaniu ich papierów pokaże się, iż ładunek wzięty m był na okręt przed upływem terminu w notyfikacyi wskazanego.

Lord Clarendon dodał jeszcze, że poddani rosyjscy w Wielkiej Brytanii niebędą niepokojeni ani co do osób, ani co do własności i że mogą mieszkać tam z wszelkiem bezpieczeństwem, jak tylko stosować się będą do praw i niepopełnią działań zabronionych poddanym angielskim.

Jednak rząd angielski zastrzega sobie prawo cofnięcia im tego przywileju, na przypadek, gdyby niezachowywano tej samej zasady postępowania względem poddanych angielskich w Rosyi.

Co do własności angielskiej, znajdującej się dotąd w Rosyi, a która dla rozmaitych powodów niemogła być jeszcze wywieziona z tego kraju, lord Clarendon odpowiedział, że zasada, według której udziela się przywileje, ulega jeszcze rozbiorowi, że postąpią w duchu liberalnym, jak tylko zyskają dowód, że układ zawarty został z dobrą wiarą *(bona fide.)*

Stosownie do instrukcyi otrzymanych od lorda Clarendon mam honor tę komunikacyę przesłać Waszej Excelencyi i jestem etc. etc.

(podpisano) *Eastland de Michele*,

konzul Jej Królewskiej Mości Wielkiej Brytanii w St. Petersburgu i jego okolicy.

Do Jego Excelencyi hrabiego de Nesselrode,

kanclerza Cesarstwa. *(Gaz. Warsz.)*

(Organizacya nowych korpusów.)

Petersburg, 6. kwietnia. Cesarz Jego Mość wydał następujący ukaz, który wczoraj w wojskowym dzienniku publikowano.

Do Ministra wojny. Zważywszy wzmagające się niebezpieczeństwo, uznaliśmy za rzecz potrzebną nakazać Wam wzmocnienie armii na następującej zasadzie:

1) W gwardyi czwarte korpusy kompletowe, a w korpusach grenadyerów czwarte bataliony rezerwowe, będą zamienione na czwarte czynne bataliony.

2) Dla każdego korpusu gwardyi będą uformowane piąte czyli kompletowe bataliony, a w korpusach grenadyerów szóste czyli kompletowe bataliony, gdyż piąte teraźniejsze bataliony kompletowe będą zamienione na piąte bataliony rezerwowe.

3) Dla pułków pierwszego, drugiego, trzeciego, czwartego, piątego i szóstego korpusu (armii czynnej) będą utworzone po dwa bataliony dla każdego pułku, podczas gdy teraźniejsze szóste czyli kompletowe bataliony będą zamienione na szóste bataliony rezerwowe; nowo uformowane będą się zwać siódmemi i ósmemi kompletowemi batalionami każdego regimentu.

4) Dla każdej brygady artyleryi pierwszego, drugiego, trzeciego, czwartego, piątego i szóstego korpusu piechoty, będą utworzone dwie bateryе kompletowe.

Szczegóły nowych tych formacyi są Wam wskazane w osobnych przepisach.

Polecając Wam niezwłoczne wykonanie tych rozporządzeń, jesteśmy wpoprzód przekonani, że z wszelką gorliwością będziecie się starali Naszą wolę wypełnić, a to z czynnością i szybkością, jakąśmy postrzegli we wszystkiem, cośmy Wam polecili.

Peterhof, 22. marca 1854. *Mikołaj.*

Na mocy tego ukazu wydał minister wojny dzienny rozkaz, według którego powyżej wymienione bataliony będą się składać z 1

sztabowego i 11 wyższych oficerów, 80 niższych oficerów prócz junkrów (podoficerów szlacheckich), 20 muzykantów, 520 szeregowców od frontu i 35 nie do frontu należących (pisarzy, felczerów, balwierzów, posługaczy lazaretowych, rzemieślników itd.) Nowe baterye kompletowe będą lekkie z ośmiu dział składające się. Z kompletowych batalionów gwardyi będzie utworzona dywizya kompletowa. Nowe kompletowe bataliony korpusu grenadyerów stanowią rezerwową dywizyę tego korpusu w miejsce tych, które na czynne bataliony zamieniono. To samo stosuje się do pierwszych i ósmych batalionów sześciu korpusów piechoty. *(W. Z.)*

Księztwa Naddunajskie.

(Wiadomości z nad Dunaju w Lloydzie.)

Wiédeń, 18. kwietnia. Sprawozdania z Orszowy z 9. b. m. donoszą, że tak w Widdyniu i Kalafacie jak niemniej i w obozie rosyjskim przysposabiają się do walnej bitwy. Nietajny też już zamiar Turków w Kalafacie przerwania linii rosyjskiej. Turcy uzbrajają się w tym celu z całą siłą, lecz i Rosyanie ściągnęli posiłki wojskowe pod Kalafat, a mianowicie wyruszyły tam 1. b. m. z pod Krajowy dwa pułki piesze i jeden pułk jazdy z rezerwy; również wzmocniono znacznie korpus obserwacyjny nad rzeką Szyl. Około szańców kalafackich ciągle jeszcze pracują, i właśnie wznoszą trzeci wał zewnętrzny, przyczem przychodzi często do harców z Rosyanami. Bezstronni znawcy sztuki wojennej oświadczyli się z tem, że Rosyanie chcąc zdobyć Kalafat musieliby miejsce to przynajmniej przez dwa miesiące ściśle oblegać. Szturmować zaś Kalafatu niepodobna.

Według urzędowych sprawozdań rosyjskich przeprawiło się za Dunaj dla obsadzenia Dobruczy 50 batalionów piechoty, 31 szwadronów kawaleryi, 16 sotni kozaków, 160 dział i 1 park pontonów. Jenerał Uszakow dowodzi na wybrzeżu morskiem 14 batalionami, 16 szwadronami, 6 sotniami kozaków i 44 działami. *(W. Ll.)*

Grecya.

(Protokół deklaracyi powstańców greckich.)

Ateny, 6. kwietnia. Przywódzcy powstańców w Tessalii spisali i ogłosili następujący protokół: Dziś 10. marca roku 1854 rozważyli podpisani przywódzcy zgodnie ze swoimi towarzyszami broni i ze względem na to, że walkę o niepodległość i wyzwolenie się z tyranii tureckiej podniesiono jedynie przeciw zwierzchnictwu tureckiemu, i uchwalili co następuje:

1) Dla osiągnienia tego celu świętego jest koniecznem utrzymanie porządku i słuszności według prawa. Przekonani o tej konieczności będziemy wszyscy tego przestrzegać, iżby niczyja własność nie była naruszona. Każdy, ktokolwiek wyrządziłby prywatnemu właścicielowi szkodę lub własność jego sobie przyswoił, ma być przez swego przywódzcę przykładnie ukarany. — Podpisani zaś zobowiązują się wynagrodzić właściciela poszkodowanego przez któregobądź z ochotników z własnej swej kieszeni.

2) Dla dostarczenia żywności i amunicyi dla wojska mianowana ma być komisya ekonomiczna. Żywność i amunicya wydzielana będzie stósownie do wielkości korpusu, i żaden przywódzca korpusu ani też żołnierz nie śmie niczego domagać się w szczególności dla siebie.

3) Własność publiczna na ziemi tureckiej, zapasy zboża i wszystko inne będzie według nowego porządku rzeczy uważane za własność publiczną i wspólną. Wszystko więc, cokolwiek tylko zdobędą oddziały szczególne, oddawane ma być komisyi ekonomicznej; to samo rozumie się i o pieniądzach publicznych.

4) Ponieważ walka teraźniejsza ma jedynie na celu zdobycie praw religijnych i politycznych, przeto ogłaszamy wyraźnie i jawnie, żeśmy ją podnieśli tylko przeciw zwierzchnictwu tureckiemu, które sposobem nieprawym posiadło świętą ziemię naszych praojców, i że dążymy do połączenia pokolenia greckiego. Obwieszczamy też, że nie podnosimy broni przeciw szczególnym; każdego, kto tylko przeciw nam nie występuje, uważamy za naszego współtowarzysza broni, bądź-to Turka lub kogokolwiek innego; szanować będziemy jego wolność osobistą, prawa i zakon jego, jego własność, i zawsze staniemy w jego obronie.

5) Każdy przywódzca korpusu przytrzymywać ma podwładnych swoich do karności, i zobowiąże ich do tego następującą rotą przysięgi, którą i my sami składamy: „Przysięgamy świętej Trójcy......, że pochwyciliśmy znów za broń dla wywalczenia praw religijnych i politycznych Grekom przynależnych; przysięgamy życie nasze za to położyć; przysięgamy wspólnej ojczyźnie naszej, Grecyi wierność, przełożonym naszym posłuszeństwo i dotrwanie przy naszej chorągwi aż do ostatniej kropli krwi.

Za sumienne dopełnienie przyrzeczeń w tym protokole zawartych zaręczają podpisani. Następuje 35 podpisów przywódzców, z których czterech tylko jest z Grecyi. *(Abbl. W. Z.)*

Turcya.

(Okólnik Lorda Stratford do konzulów.)

Konstantynopol, 4. kwietnia. „Journal de Constantinople" zawiera następujący dokument, który, jak mówi Gaz. Wied., ma pewne znaczenie:

Okólnik lorda Stratford de Redcliffe do konzulów Jej Mości Królowej Anglii.

Mości Panie! Doszło do mojej wiadomości, że Grecy, którzy wkroczyli do tureckich prowincyi pogranicznych, podburzają greckich poddanych Sułtana do buntu tem oświadczeniem, że angielski i francuski rząd gotów jest pomagać im do obalenia władzy Sułtana. Następnie doniesiono mi, że przez podobne zabiegi rozszerza się także mniemanie, jakoby francuski i angielski poseł wziąć mieli pod swoję protekcyę wszystkich heleńskich w Turcyi znajdujących się poddanych, jeźli by Porta po zerwaniu obustronnych stosunków dyplomatycznych i komercyalnych zamierzyła wydalić ich z państw otomańskich.

Ponieważ takie przypuszczenia tylko zwodnicze zachęcają nadzieje, wprowadzają w błąd dobrze myślących i w zbrodniczy sposób powiększają nieoddzielne od wojennego stanu bezprawia, przeto pospieszam dać Panu wyraźne zapewnienie, że te podania nie mają w sobie najmniejszej prawdy.

Trzeba być w samej rzeczy bardzo ograniczonym i łatwowiernym, chcąc swą nadzieję choćby tylko na chwilę opierać na kłamstwach, które równie z zdrowym rozumem jak z faktami pogodzić się nie dadzą; lecz niestety ten przypadek zachodzi wszędzie, a może najbardziej w takim kraju, w którym środki publikacyi stoją jeszcze na bardzo niskim stopniu.

Pan wiesz tak dobrze jak ja, że Anglia i Francya są z Sułtanem w przymierzu co do oporu, jaki stawia naprzeciw niesłusznej agresyi. Ztąd idzie, że obydwa sprzymierzone rządy z oburzeniem patrzą na ruch, który tylko na korzyść Rosyi wpływa a nie ma nawet zasługi samowolnego działania, który w dalszym swym toku mógłby tylko Portę i jej sprzymierzeńców nabawić kłopotu, a sam bez widoku może tylko nieszczęśliwymi uczynić tych, którzy dla tak złudnych urojeń narażają swe życie.

Należy ubolewać nad niewinnemi familiami, które nieszczęście uwikła w politykę ogołoconą z wszelkich zasad. Ale z naszej strony nie może zachodzić żaden stosunek z wichrzycielami, jak również nie możemy utaić uczuć, które w nas obudziło postępowanie nierozmyślnej partyi.

Zalecam Panu nie zaniedbać żadnej stosownej sposobności do ogłoszenia osnowy tego okólnika wszystkim tym, którzy przez wyrażone powyżej kłamliwe podania zbałamucić się dali.

Zostaję itd. *Stratford de Redcliffe.*

— Wywóz wszelkiej, nawet tranzyto w Konstantynopolu znajdującej się żywności jest zakazany; według rozporządzenia policyi nie wolno nikomu w Konstantynopolu i jego przyległościach znajdować się w nocy ani na lądzie ani na Bosforze bez zasłony policyjnego żołnierza. *(W. Z.)*

Afryka.

(Rozkaz wydany poddanym rosyjskim w Egipcie przebywającym. — Pierwsza jazda na Aleksandryjskiej kolei żelaznej.)

Aleksandrya, 2. kwietnia. Przebywający tu poddani rosyjscy otrzymali rozkaz opuścić kraj w przeciągu miesiąca. C. k. austr. konzulat, pod którego opiekę oddani byli, wydał przeszło 200 paszportów. Tym, co niechcą opuścić kraju, oświadczono, że mogą zostać, jeźli przejdą na rajów, t. j. poddanych tureckich.

W Aleksandryi robiono d. 2. kwietnia po raz pierwszy użytek z kolei żelaznej; pasażerów jadących do Indyi wschodnich przewieziono od stacyi Kafferless nad Nilem do drugiej stacyi na kanale. Jazda odbyła się pomyślnie. *(A. B. W. Z.)*

Doniesienia z ostatniej poczty.

„Journal de St. Petersburg" z dnia 12. zawiera artykuł o tajnej korespondencyi angielskiej. Główną treść owych rozmów podano także do wiadomości Monarchów Austryi i Prus. Dziennik wspomniony zawiera następnie oświadczenie podsuwające mocarstwom zachodnim odpowiedzialność za rozpoczętą wojnę.

Konstantynopol, 10. kwietnia. Cofające się wojska nieregularne zapaliły Kustendżę. W Volo zaszły groźne rozruchy. Musiano wezwać o pomoc austryackiej korwety „Carolina". Canrobert powrócił do Gallipoli, gdzie wylądowało 1300 Anglików. Nad morzem Marmora zakładają gościńce wojskowe i fortyfikacye. Kancelarya rosyjska zamknięta.

Smyrna, 12. kwietnia. Espinasse przejeżdżał tędy ze swoim sztabem jeneralnym.

Ateny, 14. kwietnia. Nadeszła tu francuska i angielska nota w surowych wyrazach, poczem odbyła się rada ministrów. Okręt grecki z amunicyą zatrzymano pod Eubőą i skonfiskowano. *(L. k. a.)*

— Austryacki *Soldatenfreund* donosi, że według wiadomości z Bukowiny przybył książę Paszkiewicz d. 11. b. m. z liczną świtą do Bjetza (w Besarabii), gdzie mu oddawał honory wojskowe jenerał Osten-Sacken I na czele obecnych tam ces. ros. jenerałów, sztabowych i wyższych oficerów. Feldmarszałek udał się niezwłocznie na Jassy i Fokszan do Bukaresztu. W tych listach z Czerniowiec niewspominano nic o wielkim pożarze, który miał dotknąć wołoskie miasto pograniczne Fokszany. Depesze z Siedmiogrodu donoszą wprawdzie o tym pożarze, ale bez bliższych szczegółów. *(Abbl. W. Z.)*

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 21. kwietnia. Dziś sprzedawano na naszym targu korzec pszenicy po 24r.50k.; żyta 20r.15k.; jęczmienia 17r.23k.; owsa 11r.31k.; hreczki 17r.42k.; grochu 23r.19k.; kartofli 10r.20k.; — cetnar siana kosztował 1r.58k.; okłotów 1r.34k.; — sąg drzewa bukowego płacono 24r., dębowego 22r.15k., sosnowego 19r. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 21. kwietnia		gotówka złr.	gotówka kr.	towarem złr.	towarem kr.
Dukat holenderski	m. k.	6	8	6	13
Dukat cesarski	„ „	6	13	6	18
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	47	10	51
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	6	2	7
Talar pruski	„ „	2	1	2	3
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	1	30	1	31
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr. .	„ „	91	55	92	15

Wiédeński kurs papierów.

Dnia 18. kwietna.				w przecięciu
Obligacye długu państwa . .	5%	za sto	85 3/8 1/2 5/8 3/4	85 5/8
detto z r. 1851 serya B. .	5%	„	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5%	„	—	—
detto detto	4 1/2%	„	76 5/8 3/4 p.	76 11/16
detto detto	4%	„	69 5/8	69 5/8
detto z r. 1850 z wypłatą	4%	„	—	—
detto detto detto	3%	„	—	—
detto detto . . .	2 1/2%	„	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834		„	—	—
detto detto z r. 1839		„	119 3/4	119 3/4
Obl. wiéd. miejskiego banku	2 1/2%		—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5%		—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%		—	—
detto krajów koron.	5%		84 1/8	84 1/8
Akcye bankowe			1210 1212	1211
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.			455 456 1/4	456 1/4
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.				2250
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr.				—
Akcye kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.				—
Akcye kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr.				267
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.				558
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.				—
Galicyjski listy zastawne po 4% na 100 złr.				—
Renty Como				—

Wiédeński kurs wekslów.

Dnia 18. kwietnia.		w przecięciu	
Amsterdam za 100 holl. złotych . . .	—	—	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	133 1/2 134 134 1/4	134	uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 1/2 fl.	133 1/2 3/4 134	133 3/4	3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont. .	—	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank. . . .	99 1/4 1/2 100 100 3/8 1/2	99 3/4	2 m.
Lipsk za 100 talarów . . .	—	—	2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	130	130	2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	13-2 3 4 5 6 7	13-4	2 m.
Lyon za 300 franków .	—	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	132 l.	—	2 m.
Marsylia za 300 franków	—	—	2 m.
Paryż za 300 franków . . .	158 158 1/2 159 159 1/4 1/2	159	2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para .	212	212	T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	—	T. S.
Cesarskie dukaty		—	Agio

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 19. kwietnia o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam —. — Augsburg 135 1/4. — Frankfurt 135 1/4. — Hamburg 101 1/2. Liwurna — l. Londyn 13.14. Medyolan 133. Paryż 161. l.

Obligacye długu państwa 5% 85 1/4 — 85 3/8. Detto S. B. 5% 108 — 109. Detto 4 1/2% 76 1/2—76 5/8. Detto 4% 69 1/4—69 3/4. Detto z r. 1850 z wypłata 4% 89 — 89 1/8. Detto z r. 1852 4% 87 3/4 — 88. Detto 3% 55 1/2 — 56. Detto 2 1/2% 43 — 43 1/4. Detto 1% — —. Obl. indemn. Niż. Austr. 5% 84 1/4 — 84 1/2. Detto z krajów kor. 5% 84 — 84 1/2. Pożyczka z r. 1834 219 — 220. Detto z r. 1839 119 1/2 — 119 3/4. Oblig. bankowe 2 1/2% 57 — 58. Obl. lom. wen. pożyczki z r. 1850 5% 99 1/4—99 1/2. Akcye bankowe z ujma 1206—1208. Detto bez ujmy 1056 — 1058. Akcye bankowe now. wydania 942—944 Akcye banku eskomp. 90 1/2 — 91. Detto kolei żel. półn. Ces. Ferdynanda 224 5/8 — 224 3/4. Detto Glognickiej — — —. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej 260—263. Detto Tyrnawskiej 1. wydania — — —. Detto 2. wydania — — —. Detto Edynburgsko-Neusztadzkiej 53 — 53 1/2. Detto żeglugi parowej 553 — 555. Detto 11. wydania 540—543. Detto 12. wydania 530—532. Detto Lloyda 570—575. Detto młyna parowego wiédeń. 128—128 1/4 Renty Como 12 7/8—13. Esterhazego losy na 40 złr. 80 3/4 — 81. Windischgratza losy 28 1/2—28 3/4. Waldsteina losy 28 3/4 — 29. Keglevicha losy 10 3/4 — 11. Cesarskich ważnych dukatów Agio 39—39 1/4.

(Kurs pieniężny na giełdzie wiéd. d. 19. kwietnia o pół do 2. popołudniu.)

Ces. dukatów stęplowanych agio 39. Ces. dukatów obraczkowych agio 38 1/2. Ros. imperyały 10 52. Srebra agio 34 1/4 gotówka.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 21. kwietnia.

Obligacye długu państwa 5% 85 9/16; 4 1/2% 76 9/16; 4% 69 7/8; 4% z r. 1850. —; wylosowane 3% —; 2 1/2% —. Losy z r. 1834 224; z. r. 1839 119 3/4. Wiéd. miejsko bank. —. Akcye bank. 1209. Akcye kolei półn. 2265. Glognickiej kolei żelaznej —. Odenburgskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 549. Lloyd —. Galic. l. z. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2. m. 113 1/2. Augsburg 135 1/2 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 135 1/4 l. 2. m. Hamburg 101 l. 2. m. Liwurna — p. 2. m. Londyn 13.14. l. 3. m. Medyolan 133. Marsylia — l. Paryż 160 3/4 l. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. 39. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —. Pożyczka z roku 1852 —. Oblig. indemn. —.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 21. kwietnia.

Hr. Wodzicki Kazimierz, z Krakowa. — Hr. Łoś August, z Werchraty. — Hr. Zabielski Józef, z Tarnopola. — PP. Lilienborn, c. k. jenerał-major, ze Stryja. — Niezabitowski Włodzimierz, z Koropusza.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 21. kwietnia.

PP. Kleyle Antoni, c. k. major, do Krakowa. — Lauer, c. k. major, do Żółkwi. — Baumann Ignacy, c. k. komis. obw., do Przemyśla.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 21. kwietnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6 zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana	27 10 4	+ 6°	+ 14°	połud.-wsch. 0	jasno
2 god. pop.	27 9 5	+ 14°	+ 0°	„	„
10 god. wie.	27 7 8	+ 10°		„	pochmurno

T E A T R.

Dziś: opera niem.: „**Martha.**"

W niedzielę: dnia 23. kwietnia oryginalna komedya St. Bogusławskiego w 3 aktach p. n.: „**Opieka wojskowa.**"
(Pierwszy występ JPanny *Lucylli Chełchowskiej* w roli „Emilii.")

K R O N I K A.

Teatr nasz nowe przybiera życie, wesołość do sali wita, oklask zabawę wieczorną żegna wdzięczen starannej wyprawie sceny i wybornej grze artystów. Chlubę w tem publiczność czuje, że tyle pięknych żywiołów sztuki nadobnej w kraju rozsianych, nowa Dyrekcya zjednoczyć zdołała w grono zasłużonych artystów naszych, i przydzielić na chwałę i ozdobę stolicy naszej talenta tyle piękne co znamienite. Powitała też z uprzejmością już na wstępie jednych których przed kilku dniami poznała, i przyczyniła pochwał i oklasków w ciągu przedstawienia dla nich i dla tych co dziś po pierwszy raz występowali. Nowi artyści zniewolili całą życzliwość publiczności ku sobie. P. Linkowski i P. Kaleciński przy swem powtórnem, P. Linkowska z P. Grochowską i z P. Wilkoszewskim przy ich pierwszem wczoraj wystąpieniu uzyskali równie podchlebne jak zaszczytne przyjęcie. Dawano **Gabrielę**, komedyę znakomitego dziś we Francyi autora p. Emila Augier; niema w niej tego co nazywają „Tableau" ani tych machin niepłodnych placów, turm, strychów, karczem, pałaców, wsi, pagód, i bóg wie czego co spada i wzlatuje, i prawdę kłamie; Salon tylko jeden — ale wczoraj ozdobniejszy niż kiedy widziany na naszej scenie — rzecz z pozoru zabawna, najpoważniejsza w istocie. Pana Tamponel uwodzi urojona zawiść, posądza Stefana Dorian o miłostki do żony swej Adryanny, i P. Linkowski przeprowadza urojenia jego z całą komiką śmieszności podejźrzliwych egoistów, a którę podnosi przekonanie żony o swej niewierności, jej słuszny gniew, przytem przyjaźń z poświęceniem jak to p. Grochowska w Adryanie z właściwą roli powagą, bardzo dobrze oddała. I jeszcze śmieszny Tamponel w przeprosinach żony gdy się z podsłuchu dowiaduje, że Stefana zabiegi godziły na Gabrielę żonę Juliana Chabriere — lecz tu zaczyna się walka innego rodzaju zawiści w mężu szlachetnym duszą i sercem, który łagodnością, dobrocią, mądrością postępowania przełamać i skruszyć zdołał zaślepiona namiętność dwóch serc — i istotnie artysta przekonał, że można je skruszyć, tyle prawdy było w grze p. Kalecińskiego, tyle siły w słowie, w głosie, w powadze ruchów i w całem postępowaniu, że publiczność po kilkakroć w ciągu sceny okryła go oklaskami i przywoływała jeszcze po scenie. I słusznie mógł słuchacz odwzajemniać cierpieniom męża współczuciem, mógł z nim ubolewać nad ułomnością żony jego, bo Gabriela — p. Linkowska umiała z natchnieniem podnieść godność niewieściej duszy nad której upadkiem i stratą publiczność by sama ubolewała, tyle rodziła sympatyi. Gra walki jej z sobą odniosła zwycięztwo w zgromadzeniu i zjednała kilkakrotnie jawne pochwały. P. Wilkoszewski w roli Stefana Dorian, kochanka nieśmiałego a namiętnego, dwakroć trudniejszej bo sam młody i pierwszy raz przed publicznością naszą, równie był wdzięcznie przyjęty, a gra jego w scenach wydatniejszych szczerą odebrała nagrodę w pochwałach i oklasku publiczności.

Magistrat miasta Budy postanowił przesłać Jego c. k. Apost. Mość w dzień Jego zaślubin dwie beczki wina Budyńskiego w darze. Osobna komisya zajmuje się próbowaniem najlepszych gatunków, a beczki robią się w warsztacie bednarza Szabo i zawierają po dziesięć wiader. Na jednej będzie umieszczone imię Jego Mości Cesarza z austryacką — a na drugiej najdostojniejszej Narzeczonej z bawarską koroną i stósownym napisem.

— Aktem notaryatu połączyli się teraźniejsi właściciele dziennika „Journal des Debats" w towarzystwo dla prowadzenia tego dziennika, którego własność składa się z siedmiu części czyli akcyi. Umowa zawarta na lat 30, począwszy od 12. stycznia 1854. Rada administracyjna złożona z czterech osób, między którymi Edward Bertin ma zastępywać wszelkie sprawy towarzystwa.

Jutro wieczór o 7. godzinie dają Członkowie gal. Towarzystwa Muzyki „**Koncert**" w sali ratuszowej, z którego dochód jest przeznaczony na ucztę dla Ubogich nazajutrz d. 24. b. m. w dzień Zaślubin Jego Ces. kr. Apost. Mości.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 16. Dodatku tygodniowego.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* Z c. k. galic. drukarni rządowej.